

ILO-kommittén

Yttrande 18/2008

2008-08-08

Arbetsmarknadsdepartementet

Delbetänkandet Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring (SOU 2008:54)

Bakgrund

Genom remiss den 22 maj 2008 (A2008/1592/AE) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över ett delbetänkande av 2007 års utredning om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring (SOU 2008:54) ("betänkandet"). I betänkandet lämnas förslag till en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring som med vissa övergångsbestämmelser kan börja gälla från och med den 1 januari 2010. Arbetslöshetsförsäkringen föreslås göras obligatorisk genom att en ny kompletterande arbetslöshetsförsäkring införs för de personer som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa.

ILO-konventioner med koppling till förslagen

I betänkandet redogörs för innehållet i ILO:s konvention (nr 168) om främjande av sysselsättning och skydd vid arbetslöshet vilken ratificerades av Sverige 1990 (prop. 1989/90:64). Det anges också att bestämmelserna i konvention nr 168 innebär en komplettering/skärpning av kraven i ILO:s konvention (nr 102) angående minimistandard för social trygghet ratificerad av Sverige 1953 (delarna II, III, IV, VI (B), VII, VIII, prop.1953:73). Utredningen har därför granskat förslagen mot kraven i konvention nr 168.

Av särskild relevans för förslagen är minimikravet i konvention nr 168 på den personkrets som bör omfattas av en arbetslöshetsförsäkring samt kraven rörande ersättningsnivån. Enligt artikel 11 i konventionen bör minst 85 procent av alla anställda inberäknat offentligt anställda och lärlingar omfattas av personkretsen med rätt till arbetslöshetsförsäkring.

Vad gäller ersättningsnivån stadgar artikel 14 i konventionen att förmånerna ska utges i form av periodiska utbetalningar som beräknas så att de dels ger förmånstagaren partiell och övergående löneersättning, dels inte är sådana att motivationen för att arbeta upphör. Vidare får förmåner som grundas på avgifter eller tidigare inkomster enligt artikel 15 i konventionen inte fastställas till ett lägre belopp än 50 procent av tidigare inkomster. För förmånstagare som inte har sin rätt grundad på avgifter eller tidigare inkomst måste förmånerna fastställas till

minst ett belopp som motsvarar 50 procent av antingen lagstadgad minimilön eller lönen för en vanlig yrkesarbetare, eller till en nivå som ger ett minimum för grundläggande levnadsomkostnader. Enligt artikel 19 ska förmånerna betalas ut under hela arbetslöshetsperioden med möjligheter till begränsning av ersättningsperioder till 26 veckor.

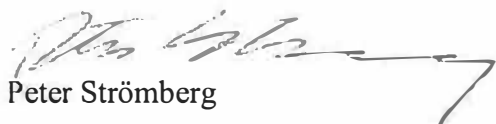
I betänkandet anges att man vid utarbetandet av förslaget till den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen har beaktat de krav som ILO konvention nr 168 ställer. Den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen föreslås omfatta alla som har förvärvsarbetat och som uppfyller de allmänna villkoren om att man måste vara bl.a. arbetslös, arbetsför och arbetsvillig samt arbetsvillkoret (arbete i viss utsträckning under minst sex kalendermånader). Den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen för de personer som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa ska enligt förslaget inte bara vara en grundförsäkring utan ge inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet. Denna ordning föreslås gälla vid sidan av den befintliga medlemsbaserade arbetslöshetsförsäkringen som grundar sig på frivilligt medlemskap i en arbetslöshetskassa och som redan i dag ger inkomstrelaterad ersättning. Utredaren anser att förslaget uppfyller de krav som ställs i konventionen angående personkretsen och ersättningsnivån.

ILO-kommitténs slutsatser

ILO-kommittén delar utredningens bedömning och finner att förslagen inte står i strid med ILO-konventionerna nr 102 och nr 168.

I handläggningen av detta ärende har deltagit ordförande, ledamöterna Hult, Middelman, Rudeberg, Edström, Nygren och ersättare Engblom. Närvarande har varit sekreterare Petra Herzfeld Olsson samt undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén

Peter Strömberg

Linda Hiljemark